

Say What? The Meaning of Kaddish

Kaddish Yatom (Mourner's Kaddish)

Exalted and hallowed be God's great name in the world which God created, according to plan.

May God's majesty be revealed in the days of our lifetime and the life of all Israel -- speedily, imminently, to which we say Amen.

Blessed be God's great name to all eternity.

Blessed, praised, honored, exalted, extolled, glorified, adored, and lauded be the name of the Holy Blessed One, beyond all earthly words and songs of blessing, praise, and comfort. To which we say Amen.

May there be abundant peace from heaven, and life, for us and all Israel, to which we say Amen.

May the One who creates harmony on high, bring peace to us and to all Israel. To which we say Amen.

אבל :יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. [קדל :אמן]
בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךָ מְלְכוּתָהּ
בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. [קדל :אמן]

קדל ואבל :יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵם
וּלְעַלְמֵי עָלְמַיָּא:

אבל :יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם
וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא. [קדל :ברוך הוא:]

לְעֵלְמָא מִן כָּל בִּרְכָתָא כַּעֲשִׂי"ת: לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא
מְכַל וְשִׁירְתָא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְאִמְרִין
בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן. [קדל :אמן]

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן. [קדל :אמן]
עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן. [קדל :אמן]

1) **Rabbi Aryeh Kaplan (The Infinite Light)**

From all this, we might begin to think of God as being very remote, beyond the realm of human experience. We might be led to believe that God is far away, disinterested in human suffering and indifferent to our prayers. But the exact opposite is true. God may transcend the very fabric of space and time. He might be absolutely unimaginable. But still, He is very close.

Our understanding of God is twofold. We see Him as both imminent and transcendental. He both encompasses and fills all creation.⁶⁸ This is what the Psalmist means when he sings, (*Psalm 113:5,6*) Who is like the Lord our God, Who is enthroned on high, Yet looks down low, Upon both heaven and earth. Of course, this apparent duality exists only because of our imperfect understanding of God. He Himself is an absolute unity.⁶⁹

Say What? The Meaning of Kaddish

2) Midrash (Bereishit Rabbah 3:7)

א"ר"י בר סימון יהי ערב אין כתיב כאן, אלא ויהי ערב, מכאן שהיה סדר זמנים קודם לכן, א"ר אבהו מלמד שהיה בורא עולמות ומחריבן, עד שברא את אלו, אמר דין הניין לי, יתהון לא הניין לי, א"ר פנחס טעמיה דר' אבהו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד דין הניין לי, יתהון לא הניין לי.

R' Avahu said, we learn that Hashem created worlds and destroyed them until he created this one. He said, this one pleases me, these other did not.

3) Mishna (Pirkei Avot 5:1)

בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר והלא במאמר אחד יכול להבראות אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות:

With 10 utterances the world was created

4) Tosfot (Brachos 3a) – how it is read/what it means?

ועונין יהא שמייה הגדול מבורך - מכאן יש לסתור מה שפי' במחזור ויטרי יהא שמייה רבא שזו תפלה שאנו מתפללין שימלא שמו כדכתיב (שמות יז) כי יד על כס יה שלא יהא שמו שלם וכסאו שלם עד שימחה זרעו של עמלק ופירושו כך יהא שמי"ה שם יה רבא כלומר שאנו מתפללין שיהא שמו גדול ושלם ומבורך לעולם הוי תפלה אחרת כלומ' ומבורך לעולם הבא. וזה לא נראה מדקאמר הכא יהא שמייה הגדול מבורך משמע דתפלה אחת היא ואינו רוצה לומר שיהא שמו גדול ושלם אלא יהא שמו הגדול מבורך

Rashi (in Machzor Vitri) - the meaning of *yehei shmeih rabbah* is that Hashem's name should be complete

Tosfot – it is all read together, meaning Hashem's great name should be blessed

5) Talmud Bavli with Rashi & Tosfot (Shabbat 119b)

אמר רבי יהושע בן לוי: כל העונה אמן יהא שמייה רבא מברך בכל כחו - קורעין לו גזר דינו, שנאמר גפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'. מאי טעמא בפרע פרעות - משום דברכו ה'.

רש"י מסכת שבת דף קיט עמוד ב

בכל כחו - בכל כוונתו.

תוספות מסכת שבת דף קיט עמוד ב

Say What? The Meaning of Kaddish

כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו - פ'י בכל כוונתו וכן פירש רש"י ור"י אומר דיש בפסיקתא במעשה דר' ישמעאל בן אלישע דקאמר התם כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ואומרים יהא שמיה רבא מברך בקול רם מבטלים גזירות קשות.

All who answer “Amen, Yehei Shmeh Rabbah” *B’Kol Kocho* decrees against them are torn up

Rashi – with full concentration

Tosafot – loudly

6) Talmud Bavli (Sotah 49a)

אמר רבא: בכל יום ויום מרובה קללתו משל חברו, שנאמר: יבבקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר, הי בקר? אילימא בקר דלמחר, מי ידע מאי הוי? אלא דחליף. ואלא עלמא אמאי קא מקיים? אקדושה דסידרא ואיהא שמיה רבא דאגדתא, שנא': יאארץ עפתה כמו אופל צלמות ולא סדרים, הא יש סדרים - תופיע מאופל .

How does the world continue to exist? *Kedusha D’Sidra (U’va l’Tziyon)* and Amen, *Yehei Shmeh Rabbah* after Torah is taught

7) Bamidbar (14:15-20)

(טו) וְהִמַּתָּה אֶת הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת שְׁמֹעָד לֵאמֹר:

(טז) מִבְּלַתִּי יִכְלֹת ה' לְהִבְיֵא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֶם בַּמִּדְבָּר:

(יז) וְעַתָּה יִגְדֹל נָא פֶתֶךָ אֶד-נִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:

(יח) ה' אָרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד נִשְׂא עֶוֹן וְנָשַׁע וְנָקָה לֹא יִנְקָה פֶקֶד עֶוֹן אָבוֹת עַל בְּנֵי עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רִבְעִים:

(יט) סִלַּח נָא לְעֶוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגִדְל חֶסֶדְךָ וְכְאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ:

(כ) וַיֹּאמֶר ה' סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ:

8) Magen Avrohom (O.C. 56:8)

משמע בב"י דצ"ל כל הנוסח של ית' עד דאמירן בעלמא כ"ח תיבות וכ"כ בשל"ה, ול"נ מנהג קדמונים עיקר שהיו אומרים עד יתברך בלבד

It seems from the Beit Yosef that one should respond with the entire sentence until *d'amrin balma*, which is 28 words as the Shlah says. To me it seems we should follow the ancient custom to only answer through the word *yitborach*

Say What? The Meaning of Kaddish

9) Shulchan Aruch & Mishna Brurah (O.C. 123:1)

כורע ופוסע ג' פסיעות לאחרינו, בכריעה אחת, ואחר שפסע ג' פסיעות בעודו כורע, קודם שיזקוף, כשיאמר עושה שלום במרומיו, הופך פניו לצד שמאלו; וכשיאמר הוא יעשה שלום עלינו, הופך פניו לצד ימינו; ואח"כ ישתחוה לפניו, כעבד הנפטר מרבו

Bow and take three steps backward while bowing. After you've taken the steps while you are still bowed turn to the left when you say "*Oseh Shalom BiMromav*", then turn to the right and say "*Hu Yaaseh Shalom Aleynu*" then bow forward like a servant taking leave of his master.

משנה ברורה סימן קכג

שלום עלינו - דלא כהאומרים עלינו ועל כל ישראל אלא ועל כ"י יאמר כשמתחווה לפניו:

This is not in accordance with those who say "*Aleynu v'al Kol Yisroel*" [together], rather "*Al Kol Yisroel*" should be said when bowing forward.

10) Ilyah Rabbah (O.C. 123)

והא דאפילו יחיד אומר ואמרו אמן, כתב מטה משה [סי' קנד] ששמע בשם רבי יודא חסיד דהוי כמו שאומרים ליחיד ברוך יושבין שהוא כנגד המלאכים המלוים את האדם בכל יום

The fact that even a person praying alone says "*v'imru amen*" [in the plural]... refers to the angels that are escorting us every day

